

Skatten i biblioteket i Saint Paul

Berättelse

Sommaren 1948 reste Vilhelm Moberg till USA. Han var då 49 år gammal. Han ville skriva en stor bok om de många svenskar som flyttade till Amerika på 1800-talet. Men först behövde han fakta. Han ville veta exakt hur livet var för en fattig svensk bonde i det nya landet.

Moberg åkte till delstaten Minnesota. Där bodde det många svensk-amerikaner. I en liten stad fick han ett tips. Folk berättade om en svensk bonde som hade skrivit en dagbok. Bonden hette Andrew Peterson. Hans dagbok fanns nu på ett stort historiskt bibliotek i staden Saint Paul.

Moberg gick till biblioteket. En bibliotekarie hämtade fram dagboken åt honom. Det var inte bara en bok. Det var tio tjocka böcker med cirka 4 000 sidor! Andrew Peterson hade skrivit i dagboken i 44 år. Han skrev om sin familj, sina djur, sina åkrar och om kyrkan.

Moberg blev jätteglad. Det här var precis det material han behövde. Han skrev senare att det var det viktigaste han hittade på hela resan. I flera månader satt han på biblioteket och läste. Han lärde sig allt om bondens liv.

Moberg ville också se platserna med egna ögon. Han cyklade runt i området Chisago. Han tittade på sjöar, gårdar och kyrkogårdar. Sedan satte han sig och skrev. Året därpå, 1949, kom boken *Utvandrarna* ut. Den blev en av de mest älskade böckerna i Sverige.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
en delstat	en del av ett stort land, som Minnesota i USA
fakta	sanna uppgifter, det som verkligen hände
ett tips	ett råd om var man kan hitta något
en dagbok	en bok där man skriver om sin dag
en bibliotekarie	en person som arbetar på ett bibliotek
material	här: fakta och papper man använder för att skriva
en åker	mark där man odlar mat
en kyrkogård	platsen där döda människor begravs
att cykla	att åka på en cykel

Läsförståelsefrågor

1. Varför reste Moberg till USA sommaren 1948?
 1. För att flytta dit för alltid
 2. För att samla fakta till en bok om svenska utvandrare
 3. För att hälsa på sin bror
2. Vad fick Moberg veta i den lilla staden?
 1. Att en svensk bonde hade skrivit en dagbok
 2. Att alla svenskar hade rest hem
 3. Att biblioteket var stängt
3. Hur stor var dagboken?
 1. En liten bok med några sidor
 2. Tio böcker med cirka 4 000 sidor
 3. Ett enda papper
4. Stämmer påståendena? Svara *ja*, *nej* eller *det står inte i texten*.
 1. Andrew Peterson skrev i sin dagbok i 44 år.
 2. Moberg satt på biblioteket i flera månader.
 3. Moberg träffade Andrew Peterson på biblioteket.
5. Vad gjorde Moberg när han cyklade runt i området Chisago? Beskriv kort. (öppen fråga)
6. Varför tror du att dagboken var så viktig för Moberg?

Diskussionsfrågor

- Moberg ville se platserna med egna ögon. Varför kan det vara viktigt att besöka en plats man läst om?
- Andrew Peterson skrev dagbok i 44 år. Vad kan man lära sig av gamla dagböcker och brev?
- Många svenskar flyttade till Amerika förr. Känner du någon som har flyttat långt bort?
- **Skriv (4 meningar):** Berätta om en sak du har gjort för att ta reda på fakta om något. Var letade du? Vad hittade du?